

Mopsen

förr
&
nu

Svenska Kynologiska Akademiens temautställning
hösten 2017 – våren 2018

Omslagets illustrationer

Drottningens hundar

Oljemålningen "Drottningens hundar" 116 x 146 cm, från tidigt 1700-tal inköptes av akademien hösten 2016 och kommer ur samlingarna från en mellansvensk herrgård. I auktionskatalogen angavs verket vara efter David Klöcker von Ehrenstrahl (1629–1698) med tillägget "möjligen utfört av Jean David Kock (1675–1744)". Kock var troligen lärjunge till David von Krafft, men påminner stilistiskt snarare om Ehrenstrahl. Kock var porträtt- och djurmålare, men även känd som kopist, och är troligen den som är upphovsman till Drottningens hundar efter Ehrenstrahls förlaga.

Konstverket föreställer fem av drottning Hedvig Eleonoras (1636–1715) hundar. De är namngivna

och har drottningens namnchiffer "HERS" (för Hedvig Eleonora Regina Suecia) på halsbanden. Fr. v mopsen Madame, jaktvinthunden Griep, mopsen Bella, dvärgspanieln Courtisan och mopsen Riri.

Svarta mopsar ansågs introducerade i Europa först drygt hundra år senare men det här verket bevisar motsatsen.

Målningen förevisas i museet.

Kolorerad mops

Den härligt kolorerade akrylmålningen i Warholstil, av ett mopshuvud är inköpt i Hong Kong under tidigt 2000-tal av en svensk mopshundare.

Målningen förevisas i temarummet med nr 87.

Foto: Måns Engelbrektsson, Otto Wilhelm von Knorring, Jeanette Mörner Norström, Hans Rosenberg, Margareta Rosenberg-Key, Renée Sporre-Willes och Torsten Widholm.

*Idé, texter och sammanställning av Renée Sporre-Willes för Svenska Kynologiska Akademien.
Lay out: Lotta Bengtsson, Svenska Kennelklubbens marknadsavdelning.*

Mopsen ^{förr}_{nu}

De små, korthåriga och trubbnästa hundarna som ursprungligen kom från Kina rönt stor uppmärksamhet vid ankomsten till västvärlden. I och med den återupprättade handeln med Kina år 1514, först från Portugal, fick väst större kännedom om den högt stående kinesiska kulturen. Det gällde inte bara det kinesiska sidenet och porslinet, uppfunnet av dem flera tusen år tidigare, utan även en avancerad uppfödning av växter och djur. Mycket små hundar med förkortade huvuden och nospartier blev åtråvärda handelsvaror att presentera kungligheter och potentater i väst. Särskilt efter att Nederländerna år 1604 tog upp handeln, liksom Storbritannien 1635. En av de första kuriositeterna var mopsen.

De små hundarna med förkortade nospartier hade levt ett skyddat hovliv i Kina och fick visserligen en tämligen skyddad tillvaro även i de Europeiska högreståndsgemaken - men hun-

darna skulle även kunna klara sin fortplantning och skötsel av avkomman på egen hand.

Fram till 1930-talet hade mopsen en tämligen normalbyggd kropp; den var inte lågställd, korthalsad eller överkompakt och framför allt hade rasen ett visserligen något förkortat skallparti - men de hade ett trubbigt nosparti, inte ett platt. De hade heller ingen tjock nosrynka (vilket f.ö. aldrig varit ett krav i standarden) och därmed minimerades risken för skador på de förhållandevis stora ögonen.

De främsta kännetecknen för mopsen i olika konstuttryck under de senaste snart fyrahundra åren har varit den korta pälsen, den ljus beige pälsfärgen med svart nosparti och öron samt det trubbiga nospartiet och den ringlade svansen. Det kom på modet att kupera de tämligen stora öronlapparna under tidigt 1700-tal. Något som uppmärksamma-

des särskilt i tyske J.J. Kändlers världsberömda porslinsfigurer från fabriken i Meissen.

Dagens korrekta uppmärksamhet visavi hälsoriskerande överdrifter hos ett flertal brakycefala (kortskaalliga) hundraser, är inte en aktion för att återinföra överdrifter åt det andra hållet. Utan just för att minska de överdrifter som en del av dagens mopsar har - vilka inte ens har sanktioner i rasstandarderna.

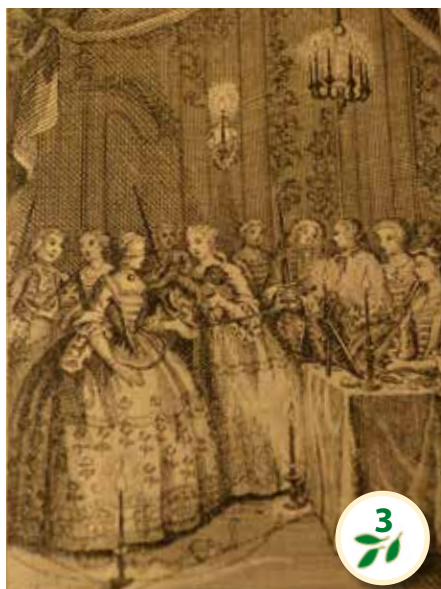
Den här visningen av konst och kuriosa är främst en hyllning till den charmiga mopsen som överlevt i sin nästan ursprungliga modell fram till 1900-talet. Men den är också avsedd att vara en tankeställare för att hejda utvecklingen av "mer är bättre" till att istället verka för "mindre är sundare" - och därmed gynna rasens överlevnad flera hundra år till.

1. Den glaserade keramikhunden med trubbig nos, stora ögon, kort päls och en ringlad svans är kinesisk och daterad till troligt 1600-tal. Trots det enkla utförande har den av vissa placerats under den senare delen av Mingperioden.

2. Porslinsgruppen från mitten av 1800-talet är producerad från de ursprungliga former Johan Joachim Kändler (1706 -1775) skulpterade under 1740-talet i Meissenfabriken.

3. Det var den tyska Frimurarorden som satte mopsen på den historiska kartan. År 1738 uppkom en pseudoorden, kallad Mopsorden. Den tillkom efter att Frimurarorden blivit bannlyst av påven Clemens XII. Den var mycket demokratisk med krav på att varje loge skulle ha en man och en kvinna som logemästare. Kvinnor fick bli medlemmar, vilket var, och fortfarande är, uteslutet i Frimurarorden. Som symbol för pseudoorden valdes mopsen, kanske för att sprida lite löje över Frimurarordens ceremoniella riter. En av Mopsordens invalriter krävde nämligen att mopsens ändalykt skulle kyssas!

Mopsorden levde i ungefär 20 år och både personer och mopsar i orden

finns förevigade i några av Johann Joachim Kändler porslinsfigurer, utförda på Meissenfabriken under 1740-talet. Meissenfabriken grundades 1710 och J. J. Kändler (känd för figurplastiken) var verksam från 1731 och flera decennier framåt.

Alla uppgifter om den sällsamma Mopsorden härrör från en artikel, *L'ordre des Franc-Maçons trahi et le Secrets des Mopses revelé*, som publicerades i Amsterdam 1745. Författare var en abbé Gabriel Louis Calabre Pearau. Kopparsticket bifogades artikeln om Mopsordens upptagningsceremoni.

När diskussioner under sent 1970-tal om att bilda en svensk rasklubb föreslog Renée Willes namnet Mopsorden vilket också blev namnet när klubben bildades 1986. Klubbnamnet är detsamma i dag.

4. Meissen damen med gul kjol och med en mops i famnen och en annan under kjolfällan benämns i fabrikskatalogen "Dame der Mops-Orden". Det är den enda av Kändlers berömda figurer som benämns med ordensnamnet.

5. Meissen figurin där frimuraren kännetecknas bärande skräets förkläde och även här förkommer den populära mopsen.

6. Meissen-frimurare med finger för munnen indikerande ordens tysthetslöften... Frimurarnas aktade ställning sades vara att det ursprungliga skräet med stenhuggare och byggnadshantverkare var fria företagare kända för uppförandet av berömda slott, borgar, kloster och katedraler. De verkade ursprungligen i Frankrike, Tyskland, Skottland och England, de fyra "logerna" slogs samman till Frimurare Orden i London 1717.

7. Meissen visande frimurare med den modernare inriktningen till världskännedom och vetenskap och med Ordens tysthetslöften väl bevarade. Mopsen är fortfarande med...

8. Meissen figurerna visade tydlig rokoko influens som ses i scenen med den tillgivna hustrun lagande frimurarens förkläde. Trohetssymbolen, den lilla mopsen, är förstas med.

9. Meissen-berlock tillverkad under sent 1900-tal. Porslinsmopsen har halskedja i guld med safir som matchar det typiska halsbandet med guldpinglor. T.h. ses en viktoriansk (1837-1901) kravattnål i 18 karats guld (omgjord till ring av Hancocks i London 1976). Ringen har ett målat mopshuvud

i bergkristall, en s.k. Reverse Intaglio Rock Crystal. T.v. ett modernt armband (en s.k. bangle) i brons, det är designat och tillverkat av guldsmeden Krista Kretzschmar 2016. Hon är utbildad i Le Arti Orfai i Florens och verkar i Stockholm. Hennes design saluförs även av prestigefyllda företaget Svenskt Tenn. Armbanden finns med ett fåtal raser. Utöver, som här, mops även fransk bulldogg, boxer, och ytterligare några fler. De kan även beställas i silver eller 18k guld, med eller utan briljanter. Det italienska halssmycket (ej med på bilden) med en svart mops har okänt ursprung.

10. Oljemålning på trä från tidigt 1800-tal visar en landspaniel och en mops, den senare med typisk blå rosett – men dessvärre även med en slapp tunga trots ett längre nosparti.

11. En Dresden-mops, snirkligt signerad SP Dresden och av den typ som producerats sedan fabriken etablerades 1872. Deras mopsfiguriner skiljer sig mot Meissens genom att man ofta målat pälsen med fläckar och de tidigaste har mycket ofta opigmenterade nospartier. Ögonen är oftast gula och det är sällan halsbanden är blå. Men de av senare modell, som den här, kan ha blått halsband.

12. En viktoriansk eller edwardsiansk (1901–1910) målning 30 x 30 cm av mopsen Molly. Den visar tydligt den dåförtiden typiska profilen med ett trubbigt nosparti och stolt buret huvud.

13. Oljemålningen 33 x 39 cm av en mopslik tik med typisk halsrosett är från 1913 och signerad Arvid P-N.

14. Glasat tryck 35 x 28 cm av engelsk oljemålning av Horatio H. Couldery, från ca 1880 föreställande två mopsvalpar i hårdför lek med kattungar.

15. Varumärken använde hundar i sin reklam redan för 100 år sedan. Likt trådrulleföretaget som använde reklamfirman Schumaker & Ettinger i New York.

16. Samlarkort, dvs reklamkort, blev populära i takt med tryckeriverksamhetens framsteg. Redan från 1870-talet och fram till II:a världskriget sågs cigarettreklam i form av små samlarkort. Bl.a. hundar av olika raser blev till uppskattade samlarobjekt som ramades och fortfarande har stort samlarintresse. Mopsar i reklam är fortfarande lika populärt.

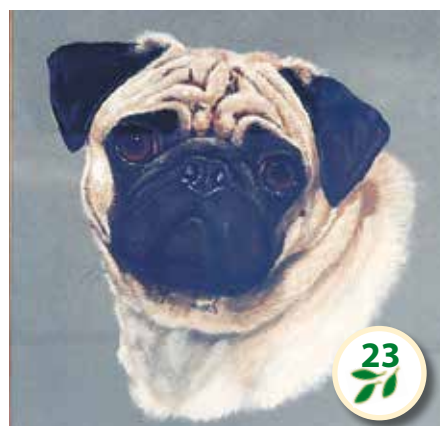
17. Engelsk etsning från 1850-talet när man fortfarande kunde se ett fåtal mopsar med kuperade öron. Ett mode som annars nästan hade upphört vid den tiden. I övrigt typiska exemplar vad gäller kroppsbyggnad och skalle vid tiden just före standardens upptecknande.

18. Tryck efter målning av tyska konstnärinnan Minna Stocks (1846–1928). Hon var främst känd för hund-, häst- och kattporträtt. Mopskullen i stallets halm visar typiska trubbnästa mopsar troligen från 1880-talet.

19. Edwardiansk etsning från hundutställning ca 1903. Mopsen har blivit knubbigare men fortfarande med ett trubbigt nosparti och förstås den stiltypiska halsrosetten!

20. Paraplyreklamen med mopsvalpar och kattungar är från företaget Belknap, Johnson & Powell på Broadway i New York. De etablerade sig där 1883, men reklambilden är troligen av senare datum.

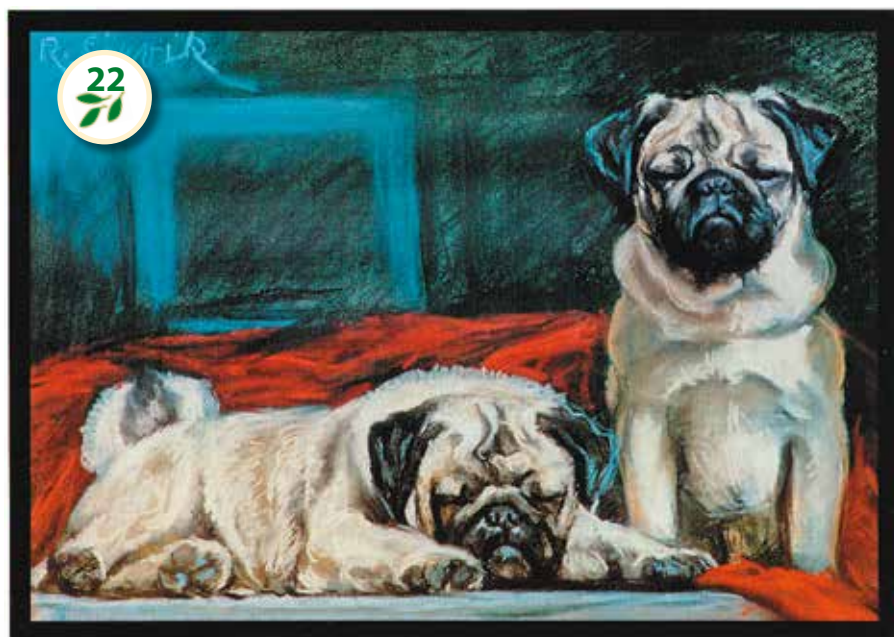
21. Inredningsdesigners började under 1970-talet använda tavlor med hundar. Det började produceras målningar som skulle ge intryck av ålder och en stämning av

klass. Nygjord patina ingick i begreppet. Här ett sympatiskt exempel på detta från México City med en kontemplerande mops.

22. Pastellmålningen från början av 1960-talet målades av Richardis Sörvik (1893–1975). De två mopsarna var födda 1959, den vänstra var Sveriges första Int & Nord champion, Fawn Simon, t.h. hans kullbror Fawn Filip, vilken kallades Fabian och sedermera flyttade till Italien och kennel Filosofias.

23. Gouachemålning från 1969 av Bridget P. Olerenshaw. Hon är även representerad i Engelska Kennelklubbens Art Gallery. Mopsen, Int & Nord Ch Blaezer var född 1965 och blev rasens vinstrikaste avelshund i Sverige (med 18 Ch-avkommor), ett rekord som fortfarande står sig. Efter andra världskriget, när uppfödning och utställning kom igång igen visade mopsen upp ett betydligt rynkigare och plattare ansikte än dem som hade setts före krigsutbrottet.

24. Batikmålning från 1979, här som foto då originalet finns i ett styrelserum på ett stort företag. Hundarna målades när de alla var på sommarferie hos konstnärinnan Kerstin Eckhardt (1935–2014) och hon kallade dem och målningen "The six Cobby's". Mopsarna är identifierade och är fr.v. Cobby's Namless, Cobby's Cornish Cream, Cobby's Cider Cup, Int Ch Cobby's Nephew Nigel, Cobby's Special April och Ch Cobby's Nevertheless.

25. Gouachemålning från 1975 av Staffan Ullström, f. 1949. Det här originalet av den engelskfödda mopsen Int & Nord Ch Neubraa Domino målades efter levande modell. Ullström som är autodidakt målade ett antal omslag till tidningen Hundsport under 1970-talet och är i övrigt berömd för bokproduktioner med illustrationer av fåglar och natur, samt inte minst den uppmärksammade frimärksutgåvan med rashundar, "Fyrfota vänner" 2008, där den avbildade

mopsen är Int, Nord, GB & US Ch Filosofias Marcello.

26. Mopsporträtt med vackert huvud mot turkos bakgrund, en mycket typisk 1970-tals mops. Troligen inköpt i England under samma decennium.

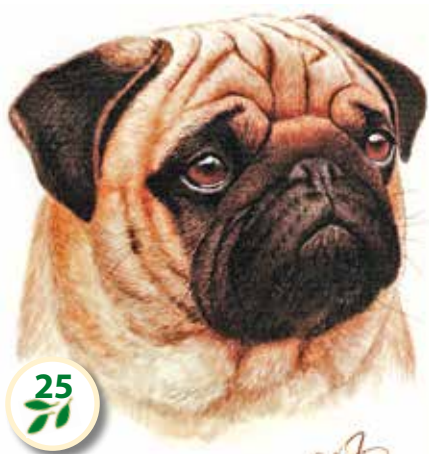
27. Det finns naturligtvis mängder med fotografier på mopsar men inte många från 1800-talets Sverige. Det här paret är fotograferat någon gång mellan 1891 och 1893 av Otto Wilhelm von Knorring, officer och foxterrierägare som den tiden bodde i Västerås. Han var bl.a. kartograf vid två geologiska expeditioner till Spetsbergen, vid den första reste han med Andrés grupp. Mopsen har förekommit i Sverige sedan 1600-talet men det är inte förrän på 1910-talet som det registreras uppfödning, och då efter engelska importörer. Det här paret visar typiska mopsar från tiden, med det nosparti som standarden från 1883 beskrev, en text som faktiskt är densamma idag.

28. Även den här bilden är tagen av Knorring under tidigt 1890-tal. Vyn över ett möte mellan en lösspringande mops, en blandrashund och en herre i hög hatt och spatserkäpp en vinterdag i Västerås, är tagen från Knorrings fönster. På området ligger i dag stadshuset. Det mycket intressanta tidsdokumentet kommer från Knorrings barnbarnsbarn, som är borderterrieruppfödare.

29. Kerstin Eckhardt (1935–2014) var främst känd för sina batikmålningar men under senare delen av sitt skapande experimenterade hon med kollage både i ull, tyg och som här hundhår! De fascinerande och så rasstypiska porträtten av ett mopshuvud och en mopswalp är utförda på papp med hår från en dandie dinmont terrier.

30. Kerstin Eckhardt fick under slutet av 1980-talet uppdraget att måla av Ch Puggebo Hedvig och hennes son, Ch Pugsies Baby Goldstar. Uppdragsgivaren var inte helt nöjd med likheten, så oljemålningen 63 x 54 cm gjordes om och fick då en mycket tilltalande effekt i blått och med en spegellassociation.

31. De ljuvliga sabotörerna som ramponerar en thé-bjudning återfinns på en litografi från 1998 kallad "Tea Totalers" av den självlärd amerikanska konstnären Darlene

J. Wilson (1938–2009). Litografin gavs ut i en begränsad upplaga av 550 varav denna är 432.

32. "Heffa", en intressant gouache av Kerstin Eckhardt (1935–2014) där Int Ch Zodiakens Heffa f. 1964 är förebild.

33. Pastellmålningen av svarta tiken Cha Cha, f. 1974 och efter, faktiskt världsberömda, svarta linjer från England. Tiken målades 1990 av Berit Eriksson f.1930 och försågs med en originell handmålade träram.

34. Amerikanska mopsägaren och illustratören Margaret Sweeney började sin karriär 1988 med att måla av sin egen mops Brutus. Den här litografin, "Puggler" (synonymt med Juggler), är från tidigt 1990-tal och mopsen och balansakten med tekoppspyramiden är typisk för hennes humoristiska produktion med tryck, present- och julkort av närmare 90-talet hundraser.

35. Den avbildade allegorin på Alexander Roslins (1718–1793) berömda "Damen med slöjan" från 1768, skapades av konstnären och mångfaldigt prisbelönt illustratören Riber Hansson f. 1939 under tidigt 2000-tal för tidningen

Hundsports räkning. Bilden illustrerade då en fantasi av kåsören Kjell Swanberg.

36. Designers inspireras återkommande av mopsens surrealistiska utseende. Den välkända, italienska väskdesignern dr Graziella Bemporad, också kallad "The Lady of the Bags", har använt vackra, sunda mopsar till skillnad från dem som gärna gör rasen till karikatyrer. Hennes väskor i råsidan med handtag i känguruskinn samt scarfs i natursilke är lika åtråvärda bland mopsimaniens utövare som hennes sidenslipsar (ej på bild).

37. samt 38, 39 och 40 Fr.v. Den liggande mopsen är från Jiekeramik, ett företag som tillverkade keramik och stengods mellan 1942–1992. Den är gjord av Maria Ericson vilken formgav ett mycket stort antal rashundsfigurer för Jie under 1970-talet. Hon är även känd för de fantastiska illustrationerna av alla franska hounds i engelsmannen George Johnstons verk om fransmännens uråldriga jakthundar.

Den oansenliga lilla mopsen i mitten är daterad till 1860-tal och kommer ursprungligen från en samling som ägdes av en engelsk mopsupp-

födare, aktiv från 1920-talet. Mopsarna i den blommiga fåtöljen är en av de tidigaste av engelska Sylvia Smith (1970-tal). Till höger Sonja Petterssons "Champion" från tidigt 1980-tal.

41. Bronsklockan från Österrike, tillverkad under 1830-talet. En tid när landet var vida känt för sina klockor i allt från fint porslin till brons och plåt. Designen var alltid originell och humoristisk och föremålen var ofta målade. Mopsen viftar på svansen och tungan flämtar när urverket är igång.

42. Den hundförsäljande madamen har samma ursprung som mopsklockan men är i enkelt utförande och det har aldrig funnits något urverk i den. Den charmiga modellen var till för att ge ägaren en chimär av pondus i sällskapslivet.

43. Stora terrakotta-hundar, oftast föreställande mopsar och alltid målade och försedda med glasögon, var signifikant för Österrike och 1880-talet. Den liggande med okuperade öron är av lite senare datum och tämligen ovanlig.

44. De något äldre österrikiska hade kuperade öron likt modet var på 1700-talet. Terrakottahundarna var alltid något grova och tunga, oftast minst 30 cm höga.

45. Motsatsen till terrakottamopsarna var de pyttesmå, målade

bronsfigurer som brukar gå under benämningen wienerbrons. De producerades under 1800-talet. Den rökande mopsen i hög hatt och den dragspelande är inköpta i just Wien under 2010-talet.

46. Många, mycket små favoritmodeller under 1800-talet, oavsett material återgavs som tre, istället för par. De här mycket välgjorda wienerbrons-mopsarna liksom rasfränderna bredvid (47) i mässing, är mycket tunga.

48. Mopsparet i porslin med det typiska pingelhalsbandet påminner i typ och utförande dem som producerats i Dresden. De var oftast målade brunbeige eller med fläckar och deras halsband var sällan ljusblå, till skillnad mot Meissens figurer.

49. Ännu en tidig porslinsmops med kuperade öron och det typiska blå halsbandet med guldpinglor.

50. Porslinsmopsar med pingelhalsband och kuperade öron var synnerligen populära gåvor och man brukar säga att modellernas ålder kunde fastställas beroende på om öronen var kuperade eller ej. Det stämmer inte alltid, för den produktion som ville få köpare att tro på en viss ålder blev allt skickligare i att lura marknaden... Man kuperade öronen på mopsar ända till första decennierna av 1800-talet.

51. De tre grupperna med mopsmamma och valpar på sockel har alltid rönt intresse på auktioner. De kan ganska bestämt åldersbestämmas till tiden runt förra sekelskiftet.

52. Trots glamoriserande guld är grundmodellen av en mops kvar med trubbigt nosparti, ringlad svans och kuperade öron samt pingelhalsband. Den här är troligen tidigt 1900-tal.

53. Det cremefärgade paret med typiskt svarta nospartier och oku-

perade öron brukar kallas fönsterhundar. Allt från en tid då de användes som upplysare om husets herre var hemma eller ej. Bortvända ansikten från fönstret eller tillvända – beroende på meddelandets art...

54. Närmare 1900-talet försvann pingelhalsbanden och det blev istället rosettband, oftast blå eller ett halsband med en kläpp. De kolsvarta nospartierna och framträdande ögon var fortfarande kännemärke för mopsen.

55. Mopsens stora attraktion för framställningen av prydnadsföremål är gammal, den fick dock en allt större marknad genom industrirevolutionen, vilken medförde bättre löner även till de lägst avlönade. Charmiga föremål med påklädda hundar och katter kunde nu finna nya vänner på marknader. Bahyttmopsarna från troligt tidigt 1900-tal är ett exempel på det.

56. Mopsparet från förra århund-

radet med det typiska kolsvarta huvudet, framträdande ögon och med uppseendeväckande färgsättning har också det för tiden typiska trubbiga nospartiet.

57a. Det svarta paret kommer från en form som använts till många olika utformningar. De förekommer alltid som par och malen är troligen från omkring förra sekelskiftet.

57 b. Det sandfärgade paret är utfört i sandstenslik betong och har fått glasögon som extra utsmyckning.

58. Runt förra sekelskiftet hade även kvinnor börjat röka, något som några decennier senare kom att bli synnerligen fashionabelt. Middagsbjudningar hade eleganta små askkoppar placerade vid nästan varje kuvert, inte alltför sällan med charmiga djurmotiv som här med mopsar.

59. Det tämligen eleganta paret från förra sekelskiftet visar faktiskt

hur mopsarna i Europa var byggda ända fram till sent 1800-tal.

60. Den något slitna mopsdockan t.v. är troligen edwardiansk. Den är fylld med spån och tyget är fin bomull som är tryckt med ett mycket detaljerat mopsmotiv som dessvärre bleknat. Den mittersta dockan är FCIs mascot "Cobby" (har inget att göra med ett svenskt kennelnamn för mops). Den är designad och producerad av den världsberömda leksaksfabriken i Tyskland, Steiff. Alla deras mjuka leksaker har den traditionella metallknappen i örat. Den högra dockan är ett plagiat på de tidiga dockorna och från företaget The Toy Works i New York, där den inhandlats på 1980-talet.

61. Det råder ingen tvekan om att rasen inspirerar till allsköns konstutsmyckning! Den pyttelilla flöjten är om inte snidad så i alla fall karvad med stor kärlek och precision. Den mäter knappt mer än 15 cm på längden och mopsfamiljen balanserar på toppen iförda halsband

med små metallbrickor.

62. Bokstöden är från den danska inredningsfirman G & C, vilket står för Grith and Carsten Schaeffer. Familjeföretaget etablerades 1973. Mopsmodellerna produceras i en mängd olika utföranden men alltid på mycket tunga mässings-socklar. Den krackelerade är från 1980-talet medan den attraktiva med blom-mönster är från 2000-talet.

63. De tre porslinsmopsarna från Beswick-fabriken (etablerad 1894) i England, började tillverkas 1965. De första såg ut som den lilla mörkt fawnfärgade modellen. Den har också förlagens namn tryckt på magen. Modell var den livs levande GB Ch Cutmil Cutie f. 1961 e. Ch Phidgity Phlyhigh u. Cutmil Loveday. Cutie hade en kullsysster, Cutmil Belle vilken exporterades till Sverige och blev mormor till rasens vinstrikaste avelshund, Int Ch Blaezer. Senare års Beswick-modeller fick en blek krämfärg och ibland en blaskigt grå mask, hundens namn slopades på de senare modellerna.

64 & 65. Den danska porslinsfabriken "Royal Copenhagen" producerade mopsvalpen t.h. med artikelnummer 3169 redan under 1960-talet. Den modernare t.v. kom till under 1990-talet och har artikelnummer 041. Det är intressant att notera de trettio årens skillnader i huvudtyp.

66. En annan dansk porslinsfabrik, Ravn Porslin Engelholm startade en samlingsserie med tallrikar med hundmotiv i flytande blått under sent 1970-tal. Upplagan var 2300, varav denna är nr 16. De flesta var designade av Ejvind Hansen. Mops motivet gjordes efter ett foto av Wilhelm Dufwa (vilket är tryckt på baksidan av tallriken). Hunden

är svensk, S & N Ch Cobby's Silly-Billy vilken var född 1975 efter Int Ch Ember of Martlesham u. Ch Cobby's Sandra Mae.

67. Karikatyrmopsarna av engelsmannen Basil Matthew, ibland även kallade Zelli-mopsar, har funnits hos den berömda juvelerarbutiken Zelli i Burlington Arcade i London sedan 1960-talet. Men Basil Matthew startade sin sparsmakade produktion redan under 1940-talet. Mopsarna är mycket välgjorda, alltid individuellt målade och sittande på sina kuddar. De charmerar fortfarande köpare med sina överdimensionerade ögon, trots sitt höga pris. Framför dem ligger svenska Mopsordens original 1:a klubbna i emalj.

68. Den italienska mopsfamiljen i keramik är från 1970-talet. Överdrifterna i typ är slående. Allt är grovt och överdimensionerat, inte minst ögonen, men sådana ögon förkom på många porslinshund i Italien den tiden. Dessvärre är det inte unikt att göra karikatyr av mopsens stora ögon, man får bara hoppas att det inte tas som en naturlig företeelse.

69. Lekande mops i brons av Doris Lindner, f. i Wales (1896–1979). Mopsen, förevisad i en för rasen

synnerligen typisk lekställning, producerades av brittiska företaget Heredities Ltd, Westmorland under 1960-talet. Lindner var annars främst känd för sitt omfattande arbete hos Royal Worcester under 40 år.

70. Ett par med tunga svarta mop-sar i brons, en sittande och en stå-ende. Man har verkligen lyckats få fram det ibland så melankoliska uttrycket. Ursprunget är troligen asiatiskt men det charmiga paret saluförs av svenska inredningsföretaget Mr Fredrik, etablerat 2005 av Fredrik Strömblad.

71. Mopsbronsen i naturlig storlek är utförd av nederländska konstnären Gerda van der Bosch, f. 1929. Den är ett ständigt vandrande pris till BIG-1 i grupp 9 på Stockholms Hundmässan. Priset är skänkt av Västernorrlands Kennelklubb för att hedra minnet av Lilian de Wall som var klubbens ordf. under flera decennier under mitten av 1900-talet, tillika uppfödare av mops. Konstnären föddes på Java, holländsk besiktning före II:a världskriget. Hon utbildade sig till lärare efter återkomsten till Ne-

derländerna och efter beslutet att helt ägna sig åt konsten arbetade hon tillsammans med den skickliga skulptören Marcus Ravenswaay.

72. Mops i glaserad lera. Upphovsman är foxterrieruppfödaren Bodil Granberg. Hon producerade mycket rastypiska rashundar i lera under 1970- och 80-talen.

73. Dräktig mops i lera av Bodil Granberg, från 1980-talet.

74. Svarta mop-sar ses fortfarande sällan i keramik eller porslinsframställning. Typen på den här glaserade mopsen är av 1950-tal men keramiken är troligen av senare datum.

75 & 76. De små sittande mop-sarna representerar olika decennier men är typiska för de charmiga och uppskattade presenthundar man kunde finna till rimliga priser. Den med brunt på huvudet är troligen

mycket tidigt 1900-tal att döma av huvudtypen. Den helvita är troligen 1960-tal.

77. Den stadigt sittande mopsen har 1910-tals fysiologi och färgsättning. Den är inköpt på auktion i Stockholm under 2010-talet men utan någon proveniens och annonserad som sparbössa. Den har de facto en öppning på skallen för myntinsläpp – men det finns ingen annan öppning så vad som läggs i är för evigt bevarat så länge mopsen är hel! Den är omringad av små konstuttryck i snidat trä, terrakotta och glaserad keramik, alla tillverkade någon gång under 1900-talet i olika europeiska länder.

78. Den vita, japanska och vackert blomsterbemålade mopsen med guldsvans kallas "Imperial Puppy of Satsuma". Satsuma-porslin har stort samlarvärde. Original-

let är handmålade av Yuki Morioka 1987. Modellen lanseras av företaget Franklin Mint.

79. Sonja Petterssons skulpturer är älskade och kennelklubbens museum är stolt över sin fina samling, vilken alltid finns förevisad i museet. Den här stadiga tiken, liksom de båda maskerna av "Kråkan" i det lilla schatullet, är dock från en privat samling.

80. Spännande ryska dockor i modern tappning med t.o.m en svart mops. Mops-matrosjkan är inköpt i St Petersburg 2007 på en höstmarknad i närheten av en hundutställning.

81. Den välklädde trumpetaren i blått är en välgjord gåva, tillverkad någon gång under 2000-talet.

82. Den röda plastmopsen, i naturlig storlek och försedd med orange glasögon är onekligen ett blickfång. Säg inte annat än att den ger en effektiv touch, i alla fall i en modern inredning.

83. Den absolut hiskeliga, men ändå skrattretande gummimopsen är inte bara en förfärlig nidsbild av en mops, den har dessutom saker för sig – den släpper vind (dvs. på klarspråk den fiser), den snarkar och den visslar. Ack ja, tänk vad en mops kan inspirera till!

84. Mopsmuggen med det vänliga ansiktet är väl den absoluta motsatsen till gummimopsen bredvid, den med alla ljudhyssen. Keramikern Phyllis Driscoll, Montana, USA har specialiserat sig på muggar, kakburkar med lock mm

i form av skämtsamt framställda djur, liksom en mängd rashundar. De lanseras av amerikanska företaget Big Sky Carvers men framställs i Kina, därav "Made in China".

85. Sandstens-skulptur av en vackert liggande svart mops från amerikanska Sandicast. Den är gjord av Sandra Brue, en av de främsta moderna rashundsskulptörerna vilken också etablerade företaget Sandicast i San Diego 1981. Drottning Elisabeth II och president Clinton är några av de berömdheter som har Sandicast skulpturer.

86. Den excentriska mopsen i porslin med riktiga pinglor i halsbandet finns i en mängd iögonfallande färgkombinationer,

konstuttrycket är typisk för tyska konstnären Uta Koloczek, f. 1980 och verksam i Berlin. Hon har haft stora framgångar med figuriner i olika storlekar och nästa alltid med vilda färgvariationer på mops, fransk bulldogg och chihuahua.

88. Det moderna paret är tillverkat efter gammal Dresden modell, men inte mindre attraktivt för det med sina ovanliga rosafärgade halsband, dock med traditionella guldpinglor. Tillverkningsland är okänt.

Inlånade föremål

Svenska Kynologiska Akademin riktar ett varmt tack till alla som varit behjälpliga med att förse temautställningen, "Mopsen förr & nu" med intressanta förevisningsobjekt. Utställningen kan nu visa allehanda mopsuttryck i konsten, både traditionella konstformer, nutida och kuriosa, föremål som spänner över flera hundra år.

Svenska Kennelklubbens första temautställning i nya lokalerna i Roteberg vid Norrvikens strand har tack vare följande personer fått möjlighet att förevisa hur mopsen har fascinerat oss genom seklerna.

Frimurare Orden, Stamhuset Bååtska palatset i Stockholm

Marita & Olle Billström

Anki Holmberg

Annika Klang

Birgitta Lindahl

Jeanette Mörner Norström

Susanne Narfström

Åsa Nilsonne

Åsa Nordström

Roger de Robelin

Hans Rosenberg

Margaret Rosenberg-Key

Åsa Sandberg

Renée Sporre-Willes

Ulf Åsén

Iris Österlund

Margaret Sweeneys portrait of her Brutus with ladybird

*Vi har haft mops sedan hundratal år och vill
fortsatt värna om friska mopsars framtid!*

*Sin bästa kompis har den nio månader gamla tösen
i sin tretton år gamla mops!*

BESÖKSADRESS Svenska Kennelklubben, Rotebergsvägen 3, Sollentuna
TELEFONNUMMER 08-795 30 00
WEBBPLATS www.kynologiskaakademin.se